

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Ecica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoș), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Auraria”, „Aurora” (Baia-mare), „Arieșana”, „Băndăna”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală” (Dej), „Banca Poporală” (Arpașul-inferior) „Beregsana”, „Berzoiva”, „Bihoreana”, „Bistrișana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstrare”, (Mercurea), „Cassa de păstrare” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Cârțișoreana”, „Ciarovana”, „Chiorana”, „Chiseteiana”, „Codreana”, „Comuna”, „Concordia”, (T.-Uzdin), „Cordiana”, „Covoana”, (Bistrița), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Doina”, „Drăganul”, „Dundreana”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgețana”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Georgiana”, „Grănișterul”, „Hașegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Isvorul”, (Sebeșul-inf.), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpușana”, „Lipovana”, „Lucașfărul”, „Lugoșana”, „Mărgineana”, „Mercur”, „Mielul”, „Minerva”, „Munteana”, (Corniareva), „Murășiana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Noiana”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Poporul”, „Porumbăceana”, „Progresul”, „Racoșana”, „Reuniunea de împrumut și păstrare”, (Iva-mare), „Riureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-sădesc), „Seldăgeana”, „Sentinela”, „Șercăiana”, „Silvania”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Târnavăana”, „Tibleşana”, „Timișana”, „Tovărășia agricolă”, (Sebeșul-sădesc), „Ulpiana”, „Unirea”, „Vatra”, „Victoria”, „Viitorul”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Tășnad), „Zărăndeana”, „Zlăgneaana”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

„Capitalul valach”.

Ziarul „Alkotmány” din capitală și-a propus a aduce puțină viață în monotonia zilelor caniculare prin cari trecem. Și cum ar putea-o face aceasta mai cu efect acum când pare-că nimic sensational nu atrage atenția cetitorilor săi — decât ocupându-se cu tema de predilecție a ziarelor șoviniste maghiare, în sezonul „castraveților acrii”, cu acțiunea economică a naționalităților.

Inceputul l-a făcut numitul ziar mai zilele trecute cu băncile și întreprinderile slovacești și „panslave”, iar într’un număr recent al său sub ademenitorul titlu de „Capitalul valach” „A.” se ocupă cu mișcarea economică a valachilor, „a adevăraților inițiatori ai politiceii economice naționaliste” — cum zice.

Acuzele ridicate și calumniile debitate la adresa băncilor noastre sunt cele vechi, devenite deja șablon în ziarele maghiare: că „agitatorii valachi” în nizuința lor de a formă o classă mijlocie valachă au pornit o acțiune sistematică pentru acuirarea moșiilor maghiare, organizând prin băncile înființate creditul în provincie și necruțând nici un fel de sacrificiu pentru ajungerea scopului lor etc.

Autorul articolului, cu care ne ocupăm — un domn Bertalan István — merge atât de departe în șovinismul său bolnăvicios, încât acuză deadreptul pe „agitatori”, că au despoiat chiar și pe țăranul valach de moșioara sa și l-au dus la sapă de lemn.

Pentru a da aserțiunilor sale aparenta adevărului „A.” face și nițică statistică, comparând sporul populației „valache” cu înmulțirea băncilor și întărirea capitalurilor valache. Cercetate mai deaproape, cifrele arătate se dovedesc însă a fi compuse în mod arbitrar, amăsurat scopului urmărit cu ele.

Astfel autorul „dovedește” că în 1907 d. ex., pământul maghiar a fost împovărat cu bani valachi în sumă de K 22.635,719 și că în acelaș an revirementul totalității băncilor valache s’a cifrat cu K 1,071,449,854!

Ingrijat de soartea connaționalilor săi, el arată chiar și proporția în care teritoriul patriei noastre este împovărat cu capital valach, prezentând următoarele cifre:

teritoriul Ungariei 279,759 Km.²,
pretensiunile hipotecare eruable K . . . 22.635,719,
cade deci asupra unui Km.² pământ maghiar K 82
bani valachi!

Pentru a controlă exactitatea calculelor făcute de dl Bertalan este deajuns să amintim, că în 1907, după datele noastre statistice, conștientios compuse, suma împrumuturilor hipotecare în ființă la băncile noastre, a căror clientelă precum se știe e aproape exclusiv românească, a fost de total K 27.092,683. Unde deci K 22 6 milioane pretensiuni valache pe pământ maghiar?

„A.” mai dificultează și libelele de plată și taxele de storno în uz pe la băncile noastre, afirmând, că cele dintâi sunt cu multă iscusință astfel compuse, încât clienții să nu se poată orienta din ele, iar despre taxele de storno ar fi exhorbitant de mari!

Măsura orientării sale asupra relațiilor dela băncile noastre o tradează însă colaboratorul lui „A.”, când riscă aserțiunea ridicolă, că în multe părți Valachii se întovărășesc cu jidanii! Ca dovadă se provoacă la banca „Concordia” din Timișoara, în direcțiunea căreia, lângă 6 membrii jidani, s’ar află numai 4 valachi. Adevărul și aci este, că există o bancă „Concordia” în Lugoș, dar aceea nu este românească și conducătorii ei, semiți și români (aceștia din urmă aleși sigur numai pentru a aruncă nisip în ochii clientelei, de pe care trăiește banca), probabil sunt patrioți destul de patentăți ca

să nu protesteze de a fi puși cu întreprinderea lor în categoria băncilor valache trădătoare de patrie și maghiarofobe.

Contemplațiile de sezon asupra „capitalului valach” le încheie dl Bertalan cu constatarea, deja de mii de ori auzită din gura șoviniștilor noștri, că scopul politicii financiare a valachilor culminează în deposedarea maghiarimii; după-ce vor fi pus mâna pe pământul maghiar și se vor simți destul de tari, vor eși cu pretenșiunile lor pe terenul politicii active.

„Trebuie deci urmărită cu atențiune politica economică valachă; nu este de ajuns a ne ocupa în mod superficial cu mișcarea naționalităților, ci dușmanul trebuie atacat temeinic, cu o politică economică rațional organizată, a căreia menire să fie totala reorganizare a creditului din provincie” — termină B.

Dar admitând — adaugăm noi — că în modul și pe calea aceasta s'ar desființa urgisitele de bănci valache, oare cu ce și-ar mai umplea șoviniștii coloanele ziarelor lor în sezonul „castraveților acrii”?

Trei ani de politică agrară. (1906—1909).

(Continuare).

II. Vieritul, grădinaritul și alți rami agricoli.

Decând filloxera s'a ivit la noi și a atacat viile din toate regiunile țării, problema cea dintâi a politicii în privința vieritului a trebuit să fie lupta în contra filloxerei și reconstruirea viilor. Unul din ramii principali de producțiune ai țării, care a fost atacat la temelie, a trebuit să fie mântuit de pustiire. Muncă neîntreruptă de peste 10 ani a schimbat din temelie situația. Partea cea mai mare a viilor este reconstruită și producțiunea noastră de vin se apropie de cantitatea din anii cei mai buni dinainte de ivirea filloxerei. Natural că opera cea mare a reconstruirii viilor nu s'a sfârșit; în singuraticile regiuni ale țării este încă mult de făcut pe acest teren, așa că *pepimierele de viță americană și de altoi* ale statului vor fi încă mult timp de importanță, ele și acum abia răsbind să producă, cantitățile reclamate de agricultori. Consumul *petrei vinete*, necesare la stropirea viței, crește în mod constant și numărul *magazinelor de peatră vânătă* în ultimii trei ani s'a sporit cu 5, așa că numărul lor total este acum de 77.

Dar acum problema principală a politicii de vierit nu o mai formează reconstruirea viilor. Pondul principal trebuie să se pună de aici încolo pe *perfecționarea viilor existente, pe îmbunătățirea calității acelor și pe ameliorarea referințelor de valorizare a produselor*. De aceste principii a fost condusă mai ales politica de vierit ungară în ultimii trei ani.

În ce privește promovarea producției calitative, aceasta este condiționată în locul prim de cunoașterea și alegerea exactă a soiurilor corăspunzătoare cum și de natura corăspunzătoare a solului. Studiarea și sta-

bilirea acestora este deci acum prima și esențiala problemă, care în partea cea mai mare trebuie să o promoveze *stațiunea de experimentare centrală de vierit*. Acest institut studiază soiurile de viță din țară și din străinătate, cari corăspund mai mult singuraticelor regiuni unde se cultivă viia.

Mai multe soiuri de viță din țară au dispărut aproape cu totul și numai ici-colo se mai găsesc exemplare foarte potrivite împrejurărilor noastre. Aceste trebuie adunate și scutite de perire, lucru care se face cu mult zor. Pepiniera de viță dela Kőbánya are deja o colecțiune frumoasă de soiuri alese indigine, care se completează neîntrerupt.

Dintre cele mai importante studii făcute de către stațiunea de experimentare centrală amintim: gătirea altoilor de viță și perfecționarea procedurii ce trebuie urmată la reconstruirea viilor, ameliorarea procedurii de urmat la păstrarea viței peste iarnă și cercetările referitoare la exchiderea putrezirii, lucrări cari au înaintat așa de mult, că în aceste privințe s'au stabilit și rezultate definitive.

Institutul de experimentare continuă a face neîntrerupt experimentări referitoare la rigolarea solului și la diferitele moduri de plantare, producerea de nouă soiuri și hibrizi, chestiunea coacerii strugurilor și a viței în legătură cu pregătirea altoilor și cu creșterea rațională a trunchiului, chestiunea stropitului, a gunoitului și a alegerii soiurilor. Aceste experimentări mai au în vedere cercetarea și stabilirea împrejurărilor cu privire la sol și climă. Cercetarea solului s'a făcut în ultimii ani în comitatele Murăș-Turda, Turda-Arieș, Baranya, Heves, Zala și Cojocna, scrutat fiind solul aproape a 100 comune. Rezultatul experimentărilor institutului central le prelucră în mape și aceste se pun la dispoziția proprietarilor de vii pe cari îi interesează. La examinarea solului se are mai ales în vedere a se stabili că cutare fel de sol căror soiuri americane corăspund mai bine. Cu un cuvânt institutul acesta de experimentare îmbrățișează în mod științific toate chestiunile referitoare la perfecționarea viilor existente și ameliorarea calității acelor.

Viile având un număr mare de *inimici*, atât din umea animalelor, cât și din aceea a plantelor, este de neapărată trebuință a se studii cât mai temeinic și a se stabili cât mai perfect procedurile de apărare în contra lor.

Fiindcă soiurile de viță americană, întrebuintate până acum la noi, nu isbutesc pretutindeni, îngâlbîind și pierind înainte de vreme, — institutul de experimentare face continue studii pentru deslegarea acestei probleme, prin producerea unor hibrizi, pentru cari întrebuintează subiecte aduse mai ales din Franca. Spre acest scop s'a înființat un institut de experimentare în Valea Mraconiei, la granița de sud a țării.

Valorizarea strugurilor și a vinului este deasemeni o problemă foarte importantă și ministerul de agricultură trebuie să stărue, măcar în mod indirect, pentru valorizarea cantității de 4 milioane hectolitri de vin

produse acum anual în țară. Spre acest scop s'a stabilit, în ultimii trei ani, un program de acțiune.

Din 1907 au început a se face *culesuri de model*. Aceste culesuri, făcute cu rechizite potrivite și cu plan, au menirea de a obicinui pe țărani cu modul cel mai bun de a culege viia.

Din 1908 se dau *premiu și distincțiuni onorifice* acelor cultivatori de vii, cari cultivă viile și-și manipulează vinul în mod rațional.

Din anul 1906 au început a se țineă, în timpul iernii, *cursuri de câte 2 săptămâni*, la cari participă toate organele de specialitate ale statului, cărora li se predă temeinic toate chestiunile referitoare la îngrijirea vinului, începând dela cules până la desfacerea lui. Aceste organe au apoi să răspândească cunoștințele și experiențele, câștigate în ocazia cursurilor, în cercurile largi ale cultivatorilor de vii.

Din anul 1906 s'a înființat un curs pentru *cualificarea măiestrilor de pivnițe* în Budafok. Acești măiestri călătoresc pretutindeni în țară, unde sunt chemați, dând povețele trebuincioasă cultivatorilor de vii, manipulând înșiși vinurile în pivnițele proprietarilor, instruând în mod practic, la fața locului, pe viieri sau alte persoane încredințate cu manipularea vinului. Ministerul supoartă cheltuelile de călătorie și jumătate din cheltuelile de întreținere ale acestor măiestri, iar jumătate din cheltueli le supoartă proprietarii.

În ultimii trei ani, perioada cursului pentru măiestri de pivnițe s'a ridicat la 15 luni, ținându-se afară de acestea și alte cursuri, unele de câte 9—10 luni, altele de câte 4 săptămâni pentru învățători și altele numai de câteva zile, publicându-se și broșuri pentru răspândirea cunoștințelor referitoare la îngrijirea vinului.

Institutul dela Budafok a făcut experimentări și pentru a constată: cari din vinurile Ungariei sunt mai potrivite pentru fabricarea *șampaniei*. Dela 1906 s'a făcut experimentări și cu must sterilizat, care a fost pus în circulație în Norvegia și Svedia, mai departe în Azia și mai ales în India, China, și Iaponia.

Pentru sprijinirea valorizării vinului s'au luat în budget sume considerabile, cu cari se vor organiza localuri pe sama vinurilor de calitate exclusiv bună, s. e. pivnițe la casele orășenești, hale de gustat și magazine model. Astfel de stabilimente se vor înființa și pe piețele principale de consum din străinătate.

Pentruca acest scop să se poată ajunge cât mai îngrabă, ministrul de instrucție s'a îngrijit ca suma de K 2.000.000 votată prin legea de investițiune, art. XIV din 1904, să se întrebuinteze în scopul valorizării vinului, anume dându-se împrumuturi fără camătă, pe câte 15—20 de ani, însoțirilor de pivnițe, ce se vor înființa, pentru acoperirea cheltuelilor de investițiune și de aranjament. Pentruca succesul să fie și mai sigur ministrul a obținut imputernicirea de a da și ajutoare, cari să nu mai fie restituite.

Valorizarea vinului nu are nici un dușman mai mare decât *falsificarea* lui. Pentru combaterea acestui rău foarte răspândit și totodată foarte păgubitor s'au

luat mai multe dispoziții, între cari cea mai de căpetenie a fost aducerea art. de lege XLVII din 1908 care a intrat în vigoare la 1 Ianuarie 1909 și prin care, se speră, a se combate cu succes falsificarea vinului. (Se va continua).

Ascundem bogății pentru străini.

Cetim în gazetele din Pesta următoarea știre:

Sub firma *Ozokerit*, societate pe acții, se formează în Budapesta o societate nouă pentru exploatarea terenului rășinos aflător în satul *Cetea* (Csáklya) lângă Teiuș, cu capital fundamental de K 100.000 (500 acții de câte K 200). Fundatorii: Dr. *Szabó Imre*, avocat; *Glück József*, director de fabrică; *Diamant Samu*, comerciant în Budapesta; *Benedek Lajos*, proprietar în Vințul-de-jos. Terenele arvunite de societate le-a examinat între alții și *Anton Werber*, inspectorul suprem al minelor austriace de ozocherită și de naftă, aflând că rocele (zăcămintele petroase, nemțește: *Gestein*, ungurește: *kőzet*) arată aceiaș formațiune geologică, adică sunt asemănătoare cu cele din *Boystav* și *Tustanovce*, unde sunt multe izvoare de naftă. *Ozocherita*, a cărei existență abundanță în hotarul *Cetei*, au constatat-o geologii experți, se află totdeauna în apropiere de petrol. Fundatorii sunt deci siguri, că făcând săpături mai adânci, vor da de izvoare de petrol.

Astfel e știrea, care poate fi înveselitoare pentru locuitorii, toți Români, din *Cetea* și din comunele învecinate; Dar poate fi și întristătoare, căci mulți își vor fi vândut deja, pe prețuri mici, locuri întinse despre cari nici nu visau, că ascund bogății în sinul lor. Cele mai multe mine din Transilvania sunt descoperite de Români. Totuș aceștia nu află nici o mulțumire, ba sunt cei mai urgiști pretutindeni. Ca directori, sub-directori, ingineri, chimiști, contabili, inspectori și alți funcționari, cu salarii grase, ba și muncitori cu plăți mai de dai-Doamne, se aduc din toate părțile lumii, din toate neamurile, numai Români dela noi — nu. Astfel disprețuit pe tot locul și în alt mod neștiindu-se impune — nu e mirare, că băiatul de Român, cum miroasă un pic de limbă latină în câteva clase gimnasiale, râvnește la dascălie și popie, pentruca în timpul mai nou să fie amenințat a rămâne pe drumuri cu dascălia lui.

Trebue să curmăm răul, până ce nu apucă a ne doborî. Trebuie să ne îndreptăm copiii și spre carierele libere ale industriei și comerțului. Căci uite, dacă noi nu pricepem și copiii noștri iarăș nu pricep decât dascălitul pe limba ungurească, apoi putem avea tot grădini cu izvoare de petrol și cu rășini ascunse, căci nu le scoate nimeni la iveală, de cumva nu s'or nimeri străinii. De sine înțeles, că aceștia le vor scoate spre *folosul lor* și nu spre al nostru.

Pentru orientarea celor interesați trebuie să facem un pic de știință:

Ozocherita e o ceară de pământ sau ceară de munte, cum zic Nemții. E un mineral amorf, de culoare verzue sau de culoare cenușie. Miroasă a petrol. Se topește la gradele 60—98. Constă din un amestec de hidrocarbune (adecă hidrogen și cărbune). Prin destilație ne dă materii parafinoase, precum *ceară minerală*, *ceresină*, *parafină* pentru luminări, *oleiuri de luminat*, fiind deci foarte prețioasă din punct de vedere industrial.

Se află în Galiția, Moldova, pe peninsula *Ap-scheron* și în Turcmenia (la Marea Caspică).

Studii frumoase asupra ozoheritei și a rășinelor înrudite (succinul sau kichlimbarul, romanita, simetita, retinitele etc.) au făcut și geologi și chimiști din România (Dr. *Istrati*, *Petru Poni*, *Mrazec*, *Munteanu-Murgoci* și alții). studii publicate în cărți și broșuri separate, ori în Analele Academiei Române, în Analele Universității din Iași, în Buletinul Societății de Științe din București, în Analele Asociațiunii Române pentru înaintarea și răspândirea științelor și altele.

Tot în ziarele din Pesta cetim că o altă societate pe acții, cu capital de K 40,000 (40 acții à K 1000) se înființează în Cluj pentru exploatarea *lignitului*, ce s'a aflat pe hotarul comunelor: Rășnov, Cristian, Ghimbav, Codlea, Vulcan și Holbav, din jurul Brașovului. Unicul membru al direcției e *Gaston Pollák*.

Ținând seamă, că lignitul conține:

68—70	la sută	carbon.
19—29	„	oxigen,
4—6	„	hidrogen,
0—2	„	azot,

evident, că mineralul acesta e prețios nu numai ca combustibil, ci și pentru diferitele aplicații industriale. Astfel sunt soiuri de lignit, din cari se extrag parafină, acid fenic, gaz de iluminat, oleiuri minerale și lampante, acid sulfuric, sulfăți de fer și chiar aluminiu. Din lignitul lutos se fac cărămizi de cărbune și brichete, aceste din urmă prețioase ca combustibil.

Gavr. Todica.

Adunarea poporală dela Seghedin.

Dumineca trecută a avut loc în Seghedin o adunare poporală convocată și pregătită cu mult alaiu de aderenții băncii ungare independente.

Ea avea să fie, după speranțele nutrite de aranjeri o manifestație impozantă pentru banca autonomă ungară, un prilej pentru convertirea celor șovăitori și de animare a partizanilor băncii independente pentru a câștiga noi prozești — în vederea sesiunii parlamentare în preajma căreia ne aflăm. În realitate adunarea s'a sfârșit cu un complect fiasco, pe care afară doar de organul lui Holló, îl recunosc indirect și ziarele maghiare prin faptul, că sunt lipsite de lungile rapoarte, obicinuite altădată, cu ocazia astorfel de manifestații naționale.

Nici chiar prezența celor peste 30 de deputați-apostoli ai băncii independente, n'a fost în stare a întruni la adunare un auditor mai mare de vre-o 500 de oameni. Dovadă eclatantă, că agitația inscenată cu atâta aparat în interesul băncii autonome ungare, nici pe departe n'a lăsat urme atât de adânci în opinia publică maghiară, precum se laudau inscenatorii, în toiul pertractărilor urmate asupra chestiunii băncii. Din contră locul entuziasmului, produs ici-colea de lansarea ideii băncii independente, incetul cu incetul a început a-l lua precugetarea calmă, care demandă imperios a nu abandonă, de dragul unor lozince răsunătoare și spre ireparabila pagubă a țării, o instituție atât de excelentă, cum s'a dovedit în tot timpul existenței sale, Banca Austro-Ungară.

Dar convocată adunarea, programul ei trebuia măcinat, fie și în prezența unui auditor mai puțin numărös, decât cel sperat și astfel adunarea a enunțat că *pretinde necondiționat* înființarea băncii independente la 1911 și a teritorului vamal independent la 1917 și speră că partidul independent (înțelege gălăgioasa fracțiune *Juszth-Holló*) fără a se descuragia și a se da înapoi va realiza în timpul fixat cele două mari drepturi ale țării.

Dorința și speranța de a avea incurând banca independentă și teritorul vamal independent și-a exprimat o adunarea din Seghedin; dar în fața „succesului“ ce l-a avut aceasta adunare, abia credem să nu fi ajuns chiar și înșiși conducătorii întregii mișcări autonomiste la convingerea, că este încă departe puțința de a-și vedea visul împlinit.

Adunarea generală extraordinară a „Jianei“ din Petroșeni.

La 14 August a c. s'a ținut adunarea generală extraordinară a institutului „Jiana“ din Petroșeni, în jurul căruia în timpul din urmă se întetiseră un șir de animosități, cu atât mai regretabile, cu cât s'a dovedit, că ele își au isvorul mai mult în ambițiuni și pasiuni omenești. Acest adevăr a fost dovedit în mod neîndoios prin raportul comitetului de supraveghiere, care comitet a fost investit de adunarea generală din 15 Iulie c. cu mandatul specific de a studia și controlă chestiile, cari au fost date în vileag, însoțite de svonuri tendențioase. — Cum ziserăm faimele au fost rezultatul unei fantazii foarte agitate, și în acelaș timp eronate.

Direcțiunea s'a întregit prin proclamarea de membrii a următorilor: *Dr. Toma Ienciu* adv. și director al institutului de credit „Gloria“ din Pui; *Dr. Nicolae Olariu*, avocat în Petroșeni; *Nicolae Teodosiu* proprietar în Hațeg; *Toma Nistor*, învățător în Livezeni; *Ioan Opris*, învățător în Baru-mare; *Dumitru Lucaci* și *Ioan Homan*, comercianți în Petroșeni.

În comitetul de supraveghiere au fost aleși: *Dr. Gavril Suciu*, avocat în Hațeg; *Sebastian Stanca*, paroch în Vulcan; *Lazar Vraciu*, directorul institutului de credit „Orientul“ din Dobra și *Constantin Fântână*, proprietar în Poiană.

Conducerea institutului a rămas și pe mai departe în grija d-lui *Traian Rațiu*, om calificat pentru afaceri comerciale.

Prezidiul adunării a fost purtat cu mult tact și cu deosebită căldură față de interesele băncii — de d-l *Dr. Gavril Suciu*.

Bărbații dela conducerea acestui institut — precum suntem informați — oferă cea mai deplină garanție, că institutul de aci încolo va lua un frumos avânt, mai ales că ținutul este foarte prielnic pentru propășire. Nutrim în acelaș timp nădejdea că în interesul propășirii și în interesul armoniei dintre frați, vor încetă în viitor toate animozitățile.

REVISTA FINANCIARA.

Situatiunea

Sibiu, 25 August 1909.

Apropierea toamnei, precum am semnalat și în numărul nostru ultim, se resimte tot mai mult pe toate piețele de bani, manifestându-se prin o cerere tot mai intensivă după numărare și scumpirea treptată a banilor, ceea ce își află de altcum explicarea ce privește în special piața internă și în faptul retragerii capitalurilor străine, mai ales a celor franceze din țară.

Intensitatea cererilor o dovedește împrejurarea că dela începutul lunei curente până în prezent discountul privat s'a urcat cu $\frac{1}{2}\%$, dela 3% la $3\frac{1}{2}\%$, arătându-se între etalonul oficial și cel privat o diferență de $\frac{1}{2}\%$. Ultima după toată probabilitatea va reclama mari cantități de numerar, cari după ce în piața deschisă dominează deja de acum lipsă de bani, vor trebui satisfăcute din partea băncii de emisiune. De o urcare a etalonului oficial însă deocamdată nu este vorba.

DIN REUNIUNI.

Intrunire agricolă în Ruși. Comitetul „Reuniunii române agricole din comitatul Sibiiului”, reprezentat prin membrii săi, domnii Romul Simu, Victor Tordășianu și Aurel Cosciuc, a ținut o intrunire agricolă în comuna Ruși, aparținătoare comitatului Sibiu, Duminecă în 22 August n. a. c.

Intrunirea s'a început la $11\frac{1}{2}$ a. m., în biserică, fiind prezidată de dl R. Simu, în fața unui număr frumos de locuitori români ai comunei, bărbați și femei, în frunte cu părintele Ioan Ioanoviciu, cu dl învățător I. p. Șerban, și câțiva tineri, absolvenți de gimnaziu, de pedagogie și ascultători de silvicultură din comună și împrejurime.

Intrunirea a deschis-o dl Simu prin o vorbire, în care arată interesul ce Reuniunea de agricultură îl poartă populației române din comitatul Sibiiului, arată starea înapoiată a poporului nostru față de poporul sășesc conlocuitor, în această comună, indică căile și mijloacele prin cari el și-ar putea îmbunătăți situația nefavorabilă de astăzi cu o situație mai bună: prin o lucrare a ceea ce este rațională a grânilor, fânateilor și pășunilor, prin cultura pe o scară întinsă a pomilor, viilor și albinelor, prin hărnicie, păstrare și înfrânare, mai ales dela băuturi, părăsind calea cărcimeii și îndrăgind calea bisericii, iar fiilor săi pregătindu-le un viitor mai bun, dându-i să învețe diferite meserii. După aceste prezidențiale deschide adunarea și dă cuvântul dlui Aurel Cosciuc, profesor de agronomie, care vorbește la înțelesul poporului, despre folosul pomăritului, prezentându-l drept un ram economic care și numai singur poate să schimbe, cu timp, întreagă fața comunei, aducând indostulare pretutindeni, unde astăzi stăpânește lipsa și sărăcia. În fine spune că Reuniunea de agricultură stă oricând, bucurosu la dispoziția oamenilor cu sfatul și cu fapta, procurându-le altoi de soiuri bune și arătându-le, la fața locului, cum trebuie plantați și îngrijiți. Prelegerea dlui Cosciuc a fost foarte isbutită și suntem convinși că, ea va avea drept urmare o

pornire a poporului din această comună, spre calea cultivei raționale și în masă a pomăritului.

D-l Simu ține apoi o prelegere instructivă despre cultura albinelor, arătând folosul acestui ram economic pentru popor, arătând că fiecare plugar ar trebui să cultive și stupi, pentru-ca și în chipul acesta să adaugă la îmbunătățirea stării sale nepriincioase de astăzi.

Prelegerea a fost ascultată cu multă atențiune și credem că va avea urmări reale pentru introducerea stupăritului în comună.

A urmat la cuvânt dl Victor Tordășianu, vorbind, pe înțelesul tuturor, despre folosul însoțirilor de credit sătești sistem Raffaisen, și arătând, prin exemple, folosul ce rezultă din aceste însoțiri pentru membrii lor. Rezultatul real al acestei vorbiri a fost hotărârea a 25 de fruntași ai comunei de a înființa o astfel de însoțire. Ei s'au constituit deja, au scris statutele și a rămas ca ele să fie înaintate de către comitetul Reuniunii agricole la tribunal spre înregistrare.

Adunarea s'a încheiat la orele 3 d. a. în urma căreia ne-am întrunit în casa părintelui Ioanoviciu servindu-se oaspeților din alte comune un prânz.

La orele 5 s'a continuat cu membrii însoțirii de credit o convorbire de o oră asupra mai multor împrejurări referitoare la însoțirea de credit în înființare și asupra mașinilor agricole ce ar trebui să-și procure, cum și a mașinilor, ce Reuniunea agricolă le poate împrumută spre folosire.

La orele 6 lucrările întrunirii s'au încheiat și în scurt timp după aceea oaspeții străini, împreună cu conferențiarul, și-au luat ziua bună, îndepărtându-se veseli de buna ispravă săvârșită.

AGRICULTURA.

Situatiunea agricolă.

În Ungaria. Pe baza ultimului raport publicat de ministerul de agricultură asupra rezultatului recoltei și a situației sămănăturilor în țară la 15 August crt., prezentăm și noi, în extras, următoarele date:

În prima jumătate a lunei August a fost mai mult timp secetos, cald și în parte cu vânt; n'a lipsit însă nici ploile, cari, în unele regiuni, la început și la 10 ale lunei, au devenit abondente, însoțite fiind de furtuni și grindină. Dar totuși ele n'au fost satisfăcătoare decât în puține locuri și astfel sămănăturile în foarte multe regiuni ale țării simt de nou trebuința urgentă a unei ploii generale abondente. Anume: în părțile ardelenice, pe ambii țărmii ai Tisei și mai ales în Banat.

Favorizate de timp uscat de pe la jumătatea lunei Iulie, lucrările agricole s'au făcut, cu puține excepții în bune condițiuni.

Rezultatul recoltei grâului, constatat acum și prin probele făcute la treerat, a rămas, în privința cantitativă, submijlociu; în privința calitativă însă grâul este în partea cea mai mare satisfăcător și bun având greutatea de 78—79 kilograme pro hectolitru, adică în partea cea mai mare de clasa primă.

Mult mai multămitor este rezultatul recoltei ce l-a dat săcarea, atât în privința cantitativă cât și în cea calitativă. Chiar și paieile săcării au dat o recoltă mai satisfăcătoare decât ale grâului, așa că, cu puține excepții, recolta săcării corespunde așteptărilor în in-

treagă țara. Greutatea grăunțelor este între 72 și 73 kilograme pro hectolitrul.

Și *orzul și ovăsul* au dat un bun rezultat, rezultat chiar peste așteptare, având o greutate între 65—66 kilograme pro hectolitrul.

Rezultatul recoltei, evaluat în cifre, este la 15 August următorul:

	Teritoriul sămănat în jug. cat.	Recolta pe jug. cat. în măși m.	Recolta totală în măși metr.	Recolta an. 1908 în măși metrice
<i>Grâu</i>	5.751,624	5·84	53.513,000	41.423,229
<i>Săcară</i>	1.860,475	6·68	12.441,900	12.190,421
<i>Orz</i>	2.001,593	7·70	15.534,500	12.263,031
<i>Ovăș</i>	1.919,619	7·09	13.619,300	10.184,926
<i>Cucuruz</i>	4.366,827	9·73	42.497,800	37.117,269
<i>Cartofi</i>	1.024,543	45·00	46.234,000	37.955,161

Din cifrele aceste se vede că rezultatul recoltei acestui an, cu excepția grăului, este superioară celei din anul precedent.

Cucuruzul se desvoltă favorabil numai în regiunile, unde în timpul din urmă au fost ploie. *Cucuruzul* sămănat de timpuriu în genere a luptat și luptă cu seceta; cel târziu însă, în regiunile lipsite de ploae, nu se desvoltă favorabil, a rămas fără rod, și începe a se usca.

Cartofii timpurii dau recoltă satisfăcătoare atât în privința cantitativă cât și în cea calitativă; nici prospectele recoltei cartofilor târzii nu sunt rele; din contră, în unele locuri, ele sunt foarte bune.

Plantele de grădină, în unele regiuni, au fost împiedecate în desvoltare prin secetă; dar în alte regiuni, ca între Dunăre și Tisa, cum și în dreapta și stânga Dunării, sunt într-o situație satisfăcătoare, dar reclamă insistent ploae.

Varza timpurie supoartă încă seceta și, urmând ploae, se va reculege desigur și varza mai slăbuță.

Păstăioasele se coc, din cauza secetei, înainte de vreme. În genere ele promet recoltă satisfăcătoare. Celece sunt încă în desvoltare reclamă urgent ploae.

Meiul și hrișca sămănate de timpuriu promet recoltă satisfăcătoare.

Cânepa și inul dau o recoltă satisfăcătoare atât în privința cantitativă cât și în cea calitativă.

Hemeiul timpuriu s'a recoltat cu un rezultat mijlociu; calitatea e bună. Și hemeiul mai târziu promite recoltă satisfăcătoare.

Tutunul. Seceta a împiedecat desvoltarea tutunului și foile n'au ajuns pretutindeni la mărimea obișnuită. Recoltarea a început deja.

Napii de zahăr și de nutreț, cu toată uscăciunea ce a domnit, vor da o recoltă satisfăcătoare.

Trifoiul și luțerna se desvoltă slab. *Cucuruzul* de nutreț începe a se usca.

Livezile numai în puține locuri vor da o recoltă bogată de otavă; în cele mai multe regiuni însă recolta de otavă este aproape total compromisă.

Pășunile, în cea mai mare parte a țării sunt lipsite de iarbă, din cauza secetei, și vitele mai au noroc cu pășunatul din miriști. Unde a ploat pășunile sunt frumoase.

Viile, în urma relelor de cari au suferit aproape neîntrerupt în cursul acestui an, promet recoltă slabă mai în întreagă țara, în unele locuri recolta va fi chiar foarte slabă, atât în privința cantitativă cât și în cea calitativă. O mică excepție fac viile din comitatele Șopron, Pojon și Vârșet, cum și în unele regiuni viticole ale părților ardelene unde prospectele sunt favorabile.

Pomii, și din ce au suferit mai înainte, acum, în urma secetei și vermilor au ajuns în situație și mai rea. Merele, perele, nucile și prunele vor da recoltă satisfăcătoare numai în puține locuri.

În *Austria*. Conform raportului ministerului de agricultură dela 15 August crt., situația agricolă este în trăsuri generale următoarea:

Timpul nefavorabil a întârziat seceratul cerealelor cu 2—3 săptămâni. Calitatea grăunțelor este în genere bună. Din probele de treerat făcute, rezultă că *grăul da o bunișoară recoltă iar săcară o recoltă foarte bună*. Paiele dau și ele o recoltă, parte mijlocie parte bună.

Orzul a dat o recoltă bună; iar *ovăsul* o recoltă parte bună, parte foarte bună.

Cucuruzul este parte mijlocie, parte bunișor și bun. *Cartofii* promet pretutindeni recoltă bună.

Napii de zahăr și de nutreț vor da recoltă bună în Austria-de jos, bunișoară în țerile din regiunea Sudeților și mijlocie în țerile din regiunea Carpaților.

Dintre *plantele de nutreț*, prosperează bine *trifoiul* asemenea și *otăvile* din livezile naturale.

Recolta *viilor* se prezintă parte bunișoară, parte bună și parte mijlocie.

Dintre *pomi: merii* vor da recoltă mijlocie și parte bună în țerile din regiunea Carpaților, recoltă mijlocie în țerile din regiunea Sudeților și recoltă bună în țerile din regiunea Alpilor. *Perii* dau recoltă bună și tot așa și *prunii, nucii și castanii*. Mai puțin promițătoare sunt prospectele recoltei *olivelor*.

În *România* a fost secetă cumplită timp de o lună și călduri, cum rar se întâmplă. În timpul din urmă a dat ici și colo și puțină ploae; dar ploae deajuns pentru cucuruz au avut numai județele Argeș și Mehedinți.

Știrile dela jumătatea lui August, din toate celelalte județe ale țării constată că ploile căzute nu sunt îndestulitoare. Porumburile timpurii sunt mediocre, cele târzii sunt compromise. Viile de deal n'au rod. Izlaurile s'au uscat. Efectele secetei vor fi dezastruoase, mai ales pentru țărani, cari nu vor avea în acest an porumbul necesar pentru hrană și vor fi dezastruoase pentru vitele țaranilor cărora le va lipsi nutrețul necesar.

Cultivatorii de pomi roditori au fost păgubiți din cauza frigului din Aprilie, care a distrus florile și astfel a lăsat pomii fără rod.

Recolta dată de grâu, orz, ovăș, săcară și rapită a fost, ce e drept bună; dar lipsind țaranului porumbul și nutrețul pentru vite și în mare parte lipsind aceste și marilor proprietari și arândașilor, anul acesta exportul de cereale va fi foarte mult redus și lipsa de numărare se va resimți foarte mult în țară, ceea ce va constitui un mare neajuns pentru viața economică, scumpindu-se și mai mult mijloacele de traiu.

În *Germania*. Conform evaluării consiliului agricol german dela 1 August recolta exprimată în procente, luându-se ca termin de comparație a unei recolte mijlocii cifra 100, se prezintă astfel: *săcară de toamnă* 96,6, *grăul de toamnă* 89 (față de 99,7 în August 1908), *grăul de primăvară* 95,4, *orzul* 99,3, *ovăsul* 100,8, *trifoiul* 91,7, *fânul de livadă* 66,4. Ploile abondente din luna lui Iulie au favorizat foarte mult creșterea paiului la cereale și plantele de săpat.

În *Anglia*. Situația recoltelor este inferioară celei din anul precedent. Luându-se ca măsură de asemănare a unei recolte mijlocii cifra 100, prospectele recoltelor engleze în acest an sunt evaluate astfel: grăul 104, Orzul 103, ovăsul 96, cartofii 104, plantele rădăcinoase 104, fânul 92. Deci ovăsul și fânul vor da recoltă submijlocie, iar celelalte produse recoltă puțin peste mijlocie.

Producția de vin din acest an și prețurile vinului în Ungaria. Negustorii de vin au început foarte de timpuriu manevrele lor obicinuite, răspândind vești că în acest an are să fie o recoltă îmbelșugată de vin, care va întrece mult pe aceea a anului trecut. Scopul lor este să înduplece pe ceice au depozite de vin să le desfacă și să scadă prețul vinului.

Adevărul e că atât înghețul din toamnă cât și cel din primăvară, nu mai puțin grindina au făcut pagube foarte mari în vii, cari în unele locuri se pot evalua la 30—40%, apoi peronospera și alte boale au început a pusti în foarte multe locuri, așa că în cazul cel mai bun recolta acestui an abia va putea fi mijlocie.

Izlasurile (pășunile) comunale în România. Ministerul de interne din România a mai aprobat 125 izlazuri comunale, cu cari numărul total al izlazurilor aprobate până acum se ridică la aproape 400.

CRONICA.

Necrolog. *George Oprean*, membru în comitetul de supraveghiere al „Grănițerului” din Dobra a răposat la 12 crt.

O societate pe acții pentru dezvoltarea industriei de casă. Nu este vorba de o nouă întreprindere românească; noi — durere — n'am ajuns încă acolo să ne cugetăm și la înființarea de alte întreprinderi decât bănci și în cazul cel mai bun însoțiri. Este vorba de o societate pe acții, ce au hotărât a o înființa frații noștri Slovaci, în scop de a da un mai mare avânt industriei lor de casă. Noua societate este proiectată cu capital de K 25,000 în acții à K 50 nominal și scopul ei este, conform programei, valorizarea produselor industriei de casă slovacă, a ridică și dezvoltă gustul poporului pentru acest ram rentabil și în fine a ajutoră, pe ceice cultivă industria de casă slovacă.

Exemplul Slovacilor ne-ar putea servi și nouă ca îndemn de a urmă asemenea și a nu lăsa ca străinii să exploateze și mai departe în folosul lor munca manuală a țărâncelor noastre.

Inmanuarea grabnică a depeșilor. Ministerul de comerț a adresat de curând către toate direcțiunile poștelor și telegrafului o ordinațiune referitoare la inmanuarea grabnică a depeșilor. Ministrul a invitat direcțiunile să îndrume organele lor subalterne de a transmite și inmanuă prompt și conștiențios depeșile intrate. Întârzierile nejustificate ministrului amenință a le pedepsi cu asprime. Reclamațiile făcute de particulari, direcțiunile sunt obligate a le cercetă amănunțit, a delătură piedecile și ev. a porni cercetare disciplinară contra funcționarilor vinovați de neglijență.

Agentură poștală sistată. Cu ziua de 26 l. tr. a fost sistată în mod provizor agentura poștală din comuna *Szilágysámsond* (Șamșod, com. Sălăgiu) și comunele aparținătoare ei încorporate la oficiul poștal și telefonic din Balla.

DIN REGISTRUL FIRMELOR.

„*Solidaritatea*” în Sibiu. Înregistrat: Noul membru în direcțiune Constantin Popp, ales în adun. gen. ordinară dela 31 Maiu a. c. în locul lui Dom. Rațiu.

Firme insolvente.

David Elek, comerciant în Ilva-mare (Bistrița-Năsăud).

Geschmeid Antal, comerciant de încălțăminte în Marosvásárhely.

Kovács & Novotny, comerciant de manufactură și lingherie în Arad.

Rothenbacher Georg, comerciant în Bod (comit. Brașovului).

Waldmann Hermann, comerciant în Talpoș (Arad).

Firme falite.

Krauss Izsó, comerciant în Timișoara, tribunalul în Timișoara, anunțarea pretensiunilor până la 9 Septembrie, liquidarea în 9 Octombrie, alegerea comitetului în 12 Octombrie a. c.

Rothenbacher Georg în Bod (Botfalu), tribunalul în Brașov, anunțarea pretensiunilor până la 2 Octombrie, liquidarea în 5 Octombrie, alegerea comitetului în 8 Octombrie a. c.

Schlesinger Vilmos, comerciant în Lupeni, tribunalul în Deva, anunțarea pretensiunilor până la 15 Septembrie, liquidarea în 30 Septembrie, alegerea comitetului în 5 Octombrie a. c.

Posta Redacțiunii.

D-lui *I. P. L.* în *S.* Primit, dar prea târziu pentru acest număr. În numărul viitor.

Sic cogito. Primit; în numărul viitor.

Sumar.

„Capitalul valach”. — Trei ani de politică agrară. — Ascundem bogății pentru străini. — Adunarea populară dela Seghedin. — Adunarea generală extraordinară a „Jianei” din Petroșeni. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Din reuniuni*: Intrunire agricolă în Ruși. — *Agricultură*: Situațiunea agricolă. — *Cronica*: Necrolog, O societate pe acții pentru dezvoltarea industriei de casă, Agentură poștală sistată, Inmanuarea grabnică a depeșilor. — *Din registrul firmelor*. — Firme insolvente, Firme falite. — Poșta redacțiunii.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 24—25 August 1909.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, scut. de dare	113.75	114.—
4 1/4	" " Cor. " " "	92.70	93.10
3 1/4	" " " " " " " "	82.65	83.—
3—	Impr. cu premii à 100 fl. " " "	204.75	204.—
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	148.75	147.50
3	Impr. p. reg. Portilor de fier " " "	79.20	79.20
4 3/4	Oblig. de regali croato-slavone " " "	99.75	100.—
4 1/4	" rurale ungare " " "	93.50	93.50
4	" " croato-slav. " " "	95.—	95.—
B. Datoria de stat austriacă			
4	Renta unit. conv. în cor, Mai-Nov., sc de dare	96.10	96.25
4	" " " " Ian.-Iulie " " "	96.—	96.25
4-2	" " " " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	99.40	99.25
4 2	" " " " argint April-Oct. " " "	99.45	99.25
4	Losuri din 1860 à fl. 500.—	166.—	165.50
4	" " " " 1860 à fl. 100.—	237.—	239.—
—	" " " " 1864 à fl. 100.—	300.—	297.—
4	Renta austr. aur., scut. de dare	117.80	118.—
4	" " Cor. " " " "	95.95	96.25
3 1/4	" " de invest. " " " "	85.55	—.—
C. Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	91.35	92.—
5	" " " " Viena " " "	103.—	—.—
6	" " bulgar p. căi ferate din 1892 à frs 125	124.—	—.—
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	97.50	97.75
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Inst. de Cred. fonic. austr.	96.—	—.—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	98.80	98.80
4	" " " " 50 ani în coroane	99.20	99.20
4 1/4	Banca comer. ung. Pesta în fl.	100.25	100.25
4	" " " " " " " " în cor.	93.75	93.75
4 1/2	Obl. com. "banca" ung. Pesta cu 10% premie	103.75	104.—
4	" " " " " " " " repl. 60 ani	93.25	93.50
4	Scris. fonic. I Cassă de păstr. patr., Pesta	92.50	93.75
4	Obl. com. " " " " " încor.	93.50	93.50
4	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	—.—	106.—
4	Scris. fonic. Inst. de credit fonciar ungar încor.	94.—	94.35
4 1/4	Banca ipotecară ungară în cor.	100.25	100.25
4	" " " " " " " " " " " " " "	93.75	93.75
—	Obl. cu premii Banca ung. hip à K 100	—.—	98.—
5	" " " " " " " " " " " " " "	—.—	101.—
4 1/4	Cassa de păstrare generală Sibiiu,	100.25	100.21
4 1/4	" " " " " " " " " " " " " "	93.—	93.—
4	" " " " " " " " " " " " " "	101.—	101.—
4 1/4	Inst. de credit fonciar Sibiiu,	100.25	100.25
4 1/4	" " " " " " " " " " " " " "	93.50	93.50
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred fonic. aust. din	283.—	—.—
4	1880 à fl. 100	277.50	—.—
4	Impr. cu premii Inst. de cred. fonic. aust. din	248.—	247.—
3	1889 à fl. 100	100.75	103.—
2	Impr. cu premii Banca ung. hipot	271.75	—.—
5	" " " " sârbesc à fres 100 —	23.80	23.75
—	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100	503.—	504.—
—	Basilica—Budapesta à fl. 5—	—.—	—.—
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100—	235.—	234.—
—	Buda, comuna à fl. 40—	57.—	57.50
—	Pálffy, à fl. 40—	35.75	36.—
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	527.—	532.—
—	" " " " ungară, à fl. 5—	—.—	9.—
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100—	—.—	14.50
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—.—	—.—
—	Lozuri „Jó sziv”, à fl. 4—	—.—	—.—
F. Valute.			
—	Galbini imper. pr. bucată	11.39	11.43
—	20 franci aur	19.09	19.12
—	20 marce aur	23.52	23.53
—	Sovereigns pr bucată	24.01	—.—
—	Ruble hârtie per bucată	2.55	2.55
—	100 Marce hârtie	117.43	117.55
—	100 franci hârtie	—.—	95.50
—	100 lire hârtie	95.20	95.35
—	100 lei hârtie	—.—	95.75

Bursa de București.

Cursul din 25 August 1909.

Rentă amort., impr. 185 mil. din 1903, 5% ₀	vinde	Lei	103.—
" " " 274 " " 1890, 4% ₀	"	"	94- ³ / ₈
" " " 180 " " 1898, 4% ₀	"	"	91- ³ / ₈
" " " seria A. și B. din 1905, 4% ₀	"	"	91.60
" " " convertită din 1905, 4% ₀	"	"	91.50
Obligațiile Credit. județian și comunal 5% ₀	"	"	99- ³ / ₄
Serisuri fonciare rurale 5% ₀	"	"	97.45
" " " " " " " " " " " " " " 4% ₀	"	"	—.—
" " " " urb București 5% ₀	"	"	96.65
" " " " lași 5% ₀	"	"	93.70

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 25 August 1909.

Grâu de Bănat	per 100 kg. vinde	28.15—28.95
" " Tisa	" " " " " " " "	28.15—28.95
" " Pesta	" " " " " " " "	28.10—28.75
" " Alba-reg.	" " " " " " " "	28.——28.65
" " Bacica,	" " " " " " " "	28.15—28.95
Secară	" " " " " " " "	18.70—19.10
Orz	" " " " " " " "	14.30—15.—
Ovės	" " " " " " " "	14.80—15.60
Porumb	" " " " " " " "	15.60—15.80
Rapiță,	" " " " " " " "	25.50—28.—
Slănină (clisă)	" " " " " " " "	1.45—150.—
Untură de porc B.-Pesta	" " " " " " " "	168—169.—

„TĂRNĂVEANA”, inst. de credit și econ. în Sighișoara.

CONCURS.

„Tărâveana”, institut de credit și economii, societate pe acții în Sighișoara (Segesvár), publică concurs pentru ocuparea unui post de **practicant**, dotat cu salariu lunar de K 70.

Dela reflectanți se recere documentarea absolvărei vre-unei școale comerciale superioare prin atestat de maturitate. Ceice posed pe lângă limba română și cea germană vor fi preferiți.

Postul e de ocupat în 15 Octombrie a. crt. st. n., iar rugărilor sunt a se înainta la direcțiune până cel mult la 1 Octombrie.

Sighișoara, la 20 August 1909.

Nr. 138 (1—2)

Direcțiunea.

Societatea de asigurare „Dunărea”.

Fondată la 1867. ★ Fonduri de garanție K 33,928,000

Centrala în Viena: ———

◆◆ Agenturi generale în Sibiiu și Brașov ◆◆

la

„Albina” inst. de credit și de economii.

„Dunărea” se ocupă cu:

Asigurări contra focului, a pagubelor de grindină, contra infracției (furt prin spargere), asigurări de sticle la galantare, de transport, precum și cu *asigurări asupra vieții* și de rente, sub cele mai culante premii și condițiuni. Asemenea se fac asigurări pentru cazuri de accidente prin societatea de asigurare pe acții „Danubius” fondată sub egida societății „Dunărea”.